

PROF. DR. MURAT ORUÇ
HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ
MEDENİ HUKUK ANABİLİM DALI ÖĞRETİM ÜYESİ

MİRAS ORTAKLIĞI TEMSİLCİSİ

İÇİNDEKİLER

ÜÇÜNCÜ BASIYA ÖNSÖZ.....	VII
KISALTMALAR.....	XVII
GİRİŞ.....	1
I. Konunun Takdimi ve Sınırlandırılması	1
II. Tercih Edilen Terim.....	3
III. İnceleme Planı	3

BİRİNCİ BÖLÜM KURUMA İLİŞKİN ESASLAR

I. Birlikte Hareket İlkesi Karşısında Kuruma Duyulan İhtiyaç.....	5
II. Yasal Düzenleme	7
III. Hukuki Nitelik	9
A. Öğretideki Görüşler	9
B. Federal Mahkeme'nin Görüşü.....	11
C. Yargıtay'ın Görüşü	12
D. Değerlendirme	14
1. Benzer Kurumlardan Ayırt Edilmesi.....	14
2. Kurumun Nitelikleri	16
a. Özel Hukuk Karakteri	16
b. Yasal Temsil Yetkisi	17
c. Vekâlet İlişkisi	19
3. Görüşümüz.....	20
IV. Miras Ortaklığına Temsilci Atanması	24
A. Atanma Şartları.....	24

1. Şekli Şartlar.....	25
a. Mirasçılardan Birisinin Talebi.....	25
b. Bir Miras Ortaklığının Mevcudiyeti	27
(1) Genel Olarak	27
(2) Sübjektif Şart: Mirasçıların Çokluğu.....	29
(3) Objektif Şart: Terekenin Varlığı.....	30
c. Terekenin Tek Elden Yönetim Altında Bulunmaması	31
2. Maddi Şart	33
B. Atanma Usulü	35
1. Çekişmesiz Yargı İş Olması	35
2. İlgililer	37
a. Talebe Yetkili Kişiler	37
(1) Genel Olarak	37
(2) Mirasbırakanın Alacaklıları Talebe Yetkili Midir?.....	40
b. Talep Karşıtları.....	43
3. Yetkili ve Görevli Mahkeme.....	45
4. Temsilcinin Belirlenmesi	46
a. Mahkemenin Takdir Yetkisi	46
b. Temsilcinin Nitelikleri.....	47
c. Mirasçılardan Birisinin Temsilci Olarak Atanması.....	50
d. Birden Çok Temsilci Atanması.....	51
5. Yetkinin Kapsamı	53
a. Konu Bakımından Kapsam	53
b. Özel Temsil Yetkisini Gerektiren İşlemler.....	55
6. Yetkinin Süre Bakımından Sınırı	61
7. Görevin Kabulü.....	63
8. Karar ve Niteliği.....	64
9. İtiraz ve Kanun Yolu.....	66
a. Genel Olarak	66
b. İtiraz Prosedürü ve İstinaf Kanun Yolu Ayrımı.....	67

c. Başvuruya Yetkili Kişiler	70
C. Atama Kararının Sonuçları.....	70
1. Sonuçların Doğduğu An	70
2. Kararın İnşai Etkisi.....	72
3. Mirasçılar Bakımından Sonuçları.....	73
a. Kural: Mirasçıların Tereke Üzerindeki Yönetim, Tasarruf ve Temsil Yetkilerinin Sona Ermesi	73
b. İstisnalar	73
(1) Eser Üzerindeki Mali Haklar.....	73
(2) Taşınmazların Devri ve Bir Hakla Sınırlandırılması	75
4. Temsilci Bakımından Sonuçları.....	78

İKİNCİ BÖLÜM

TEMSİLCİNİN HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ İLE DAVA VE TAKİPLERDEKİ KONUMU

I. Temsilcinin Hak ve Yükümlülükleri	83
A. Genel Olarak	83
B. Görevi Şahsen Yerine Getirme Yükümlülüğü	84
C. Terekenin Usulüne Uygun Bir Şekilde Yönetilmesi Yükümlülüğü	86
D. Terekenin Deftere Kaydedilmesi Yükümlülüğü.....	88
1. Deftere Kaydedilmesi Gereken Unsurlar	89
2. Deftere Kayıt Usulü	90
3. Defterin Mirasçılara Tebliği ve İtiraz.....	91
4. Terekenin Deftere Kaydedilmesinin Sonuçları	93
E. Hesap Verme Yükümlülüğü	93
1. Bilgi Verme ve Aydınlatma Yükümlülüğü.....	94
2. Rapor Sunma Yükümlülüğü.....	95
F. Terekeyi Teslim Alma Hak ve Yükümlülüğü.....	97
1. Genel Olarak	97

2. Taşınırlara İlişkin Zilyetliğin Sağlanması Talebi.....	98
3. Taşınmazlara İlişkin Zilyetliğin Sağlanması Talebi.....	99
G. Tasarruf Yetkisi	100
1. Borçları Ödeme Yükümlülüğü.....	101
2. Alacakları Tahsil ve İfayı Kabul Yetkisi	102
3. Borçlandırıcı İşlem Yapma Yetkisi.....	103
a. Genel Olarak	103
b. Temsilcinin Kendisiyle İşlem Yapma Yasağı	105
4. Tasarrufi İşlem Yapma Yetkisi.....	105
5. Karşılıksız Kazandırma Yapma Yasağı.....	107
H. Vasiyetlerin Yerine Getirilmesi Yükümlülüğü	108
II. Temsilcinin Dava ve Takiplerdeki Konumu	109
A. Davalardaki Konumu.....	110
1. Mirasçıların Dava Arkadaşlığı Bağlamında Kurumun Sınırları	110
a. Mirasçıların Aktif Taraf Sıfatı	111
(1) Birlikte Dava Açma Kuralı	111
(2) İstisnalar	116
i. Terekedeki Hakların Korunmasına İlişkin Davalar	116
ii. Mirasçılar Arasındaki Davalar	122
iii. Muvazaa Sebebiyle Üçüncü Kişilere Karşı Açılan Davalar	125
iv. Doğrudan Doğruya Mirasçılar Üzerinde Doğan Haklar Sebebiyle Açılan Davalar.....	128
v. Özel Bir Kanun Hükmüne Dayanan Davalar.....	130
vi. Menfi Tespit Davaları	133
vii. Bazı Mirasçıların Terekeye İlişkin Bir Talepten Feragat Etmesi.....	134
viii. Birlikte Dava Açtıktan Sonra Bazı Mirasçıların Davayı Takip Etmemesi.....	135
b. Mirasçıların Pasif Taraf Sıfatı	136
(1) Mirasçıların Müteselsilen Sorumlu Olduğu Davalar	137

(2) Mirasçıların Müteselsilen Sorumlu Olmadığı Davalar	139
2. Temsilcinin Taraf Sıfatı	140
a. Genel Olarak	140
b. Malvarlığına İlişkin Davalar.....	145
c. Miras Hukukuna İlişkin Davalar.....	149
(1) Miras Sebebiyle İstihkak Davası.....	149
(2) Vasiyet Alacağı Davası	152
3. Temsilcinin Taraf Konumundan Çıkan Sonuçlar	152
B. Takiplerdeki Konumu	154
1. Aktif Takip Yetkisi	154
2. Pasif Takip Sıfatı	155

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TEMSİLCİNİN DENETİMİ, SORUMLULUĞU VE TEMSİLİN SONA ERMESİ

I. Temsilcinin Denetimi.....	159
A. Genel Olarak	159
B. Denetimin Uygulanma Şartı: Şikâyet	160
C. Denetimin Kapsamı.....	163
D. Denetim Usulü.....	165
E. Temsilciye Uygulanabilecek Yaptırımlar	167
1. Geçici Önlemler	167
2. Zorlayıcı Tedbirler	169
a. Uyarı	169
b. Görevden Alma.....	170
c. Diğer Önlemler.....	172
F. Hükmün Niteliği ve İtiraz	173
II. Temsilcinin Sorumluluğu.....	174

A. Hukuki Sorumluluk.....	174
1. Yargıtay'ın Görüşü Kapsamında Devletin Sorumluluğu.....	174
2. Sorumluluğun Hukuki Dayanağı	175
3. Talebe Yetkili Kişiler	177
4. Sorumluluğun Şartları.....	178
a. Görev İhlali.....	179
(1) Görevin Hiç Yerine Getirilmemesi.....	179
(2) Görevin Şahsen Yerine Getirilmesi Yükümüne Aykırılık.....	181
i. Caiz Olmayan Şekilde Üçüncü Kişilerden Yararlanılması.....	181
ii. Caiz Olan Şekilde Üçüncü Kişilerden Yararlanılması.....	181
(3) Görevin Sadakat ve Özenle Yerine Getirilmesi Yükümüne Aykırılık.....	182
i. Sadakat Yükümüne Aykırılık.....	183
ii. Özen Yükümüne Aykırılık	184
iii. Temsil Yetkisinin Kötüye Kullanılması.....	186
b. Kusur.....	189
c. Zarar.....	190
d. Uygun İlliyet Bağı.....	192
5. Birden Çok Temsilcinin Sorumluluğu.....	193
6. Zamanaşımı	194
7. Yargılama Usulü.....	195
B. Disiplin Sorumluluğu.....	197
C. Mesleki Sorumluluk.....	197
D. Cezai Sorumluluk.....	197
E. Sorumluluk Türleri Arasındaki İlişki.....	199
III. Temsilin Sona Ermesi.....	200
A. Temsil Yetkisinin Askıya Alınması.....	201
B. Temsil Yetkisinin Tamamen Sona Ermesi	202
1. Sona Erme Sebepleri	203

a. Mirasçıların Talebiyle Sona Erme	203
b. Görevin İfası Sebebiyle Sona Erme	205
c. Başka Bir Temsil Yetkisi Sebebiyle Sona Erme.....	205
d. Miras Ortaklığının Dağılması Sebebiyle Sona Erme.....	206
(1) Paylaşma.....	207
(2) Başka Bir Ortaklığa Dönüştürülme	208
(3) Diğer Sebepler.....	209
e. Temsilcinin Şahsından Kaynaklanan Sebeplerle Sona Erme.....	210
(1) Ölüm.....	210
(2) Fiil Ehliyetinin Kaybı.....	212
(3) Görevden Çekilme.....	212
(4) Görevden Alma.....	214
2. Sona Erme Usulü.....	215
a. Temsilin Kendiliğinden Sona Ermemesi.....	215
b. Karar ve Niteliği.....	216
c. İtiraz ve Kanun Yolu.....	216
3. Sona Ermenin Sonuçları	217
a. Son Rapor ve Kesin Hesabın Verilmesi	217
b. Terekenin İadesi.....	219
c. Temsilcinin Ücret ve Masrafların Karşılınması Talebi....	221
(1) Genel Olarak	221
(2) Muacceliyet.....	224
(3) Ücret ve Masraf Konusundaki Uyuşmazlıklar	225
SONUÇ	227
KAYNAKÇA.....	243